

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/163/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312205832
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6312205832.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priehodu a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci navrhovateľa: GOLDKREDIT, a.s., so sídlom 110 00 Praha, Pařížská 1067/8, Česká republika, IČO: 288 70 191, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Pavlom Čičmancom, so sídlom Advokátska kancelária, XXX XX C., S. XXXX, proti odporkyni: R. A., rodená H., narodená XX.XX.XXXX, hlásený pobyt bezdomovca v obci A., adresa pre doručovanie : XXX XX A. A. - B., B. X, o zaplatenie 233,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne zo dňa 06.03.2013 proti rozsudku Okresného súdu Brezno číslo konania 5C/123/2012-44 zo dňa 30.01.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 132,78 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne presne špecifikovaným vo výroku rozsudku za jednotlivé obdobia omeškania do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti istiny v sume 100,38 eur spolu so zodpovedajúcim úrokom z omeškania súd návrh zamietol a rozhodol o náhrade trov prvostupňového konania, keď vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že obchodná spoločnosť BENEFIT INVEST, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, ako právny predchodca navrhovateľa, a odporkyňa, ako dlžník, uzatvorili dňa 10.12.2008 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 132,78 eur s poplatkom 100,38 eur, s konkrétnymi zmluvne dojednanými podmienkami splácania predmetného úveru. Zmluvu o úvere súd právne posúdil z hľadiska spotrebiteľského práva, konkrétne podľa ustanovenia § 1 a § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že pre vylúčenie aplikácie Zákona o spotrebiteľských úveroch neobstojí uvedenie účelu poskytnutia finančných prostriedkov „pre výkon povolania“ bez toho, aby bolo uvedené, o aké povolanie ide a aký má toto povolanie súvis s úverovým vzťahom. Tento všeobecný údaj obsiahnutý v zmluve neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie odporkyne a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním vôbec uzavretie príslušnej zmluvy o úvere má. Súd konštatoval, že v konečnom dôsledku na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere poukázal aj samotný navrhovateľ v návrhu na začatie konania, pričom sám uviedol, že všetky práva a povinnosti vzniknuté zo zmluvy o úvere sa spravujú ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozsudku potom súd konštatoval, že mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný. Odporkyňa si svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetnej zmluvy o úvere riadne a včas nesplnila, nesplácala úver a bola povinná poskytnuté finančné prostriedky v sume 132,78 eur ako istinu pohľadávky navrhovateľovi vrátiť. Súd

však zdôraznil, že formulárové znenie zmluvy o úvere, ani všeobecné obchodné podmienky neobsahujú ročnú úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov pre úver, ktoré náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladá a vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na to je nutné považovať poskytnutý spotrebiteľský úver podľa ustanovenia § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko odporkyňa dlžnú sumu istiny doteraz nezaplatila, súd návrhu navrhovateľa v časti zaplataenia dlžnej sumy 132,78 eur vyhovel a následne sa zaoberal uplatnenou výškou úroku z omeškania. Konštatoval, že navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania vo výške v súlade s právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku, konkrétne v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z jednotlivých splátok, z ktorých odpočítal výšku poplatku, keďže úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Následne súd rozhodol o trovách konania a s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na čiastočný procesný úspech navrhovateľa mu súd náhradu trov konania nepriznal. Odporkyňa ako čiastočne úspešná účastníčka konania si nárok na náhradu trov konania neuplatnila. Súd preto vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podala odporkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom vzniesla v štádiu odvolacieho konania námietku premlčania uplatneného nároku navrhovateľa. Poukázala na ustanovenie § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka a uviedla, že pokiaľ prvá splátka úveru sa stala splatnou 10. 01. 2009 a tento deň pripadá na sobotu, preto si právny predchodca mohol svoje právo uplatniť v súdnom konaní najbližší pracovný deň - 12. 01. 2009. Všeobecná trojročná premlčacia doba tak uplynula 12. 01. 2011 a navrhovateľ si právo v konaní pred súdom uplatnil až 03. 07. 2012, teda v čase, keď už došlo k premlčaniu jeho práva na zaplataenie splátok spotrebiteľského úveru. Navrhuje preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu a návrh navrhovateľa v celom rozsahu z dôvodu úspešne uplatnenej námietky premlčania ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne nevyjadril.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania datovaným dňa 25.03.2012 domáhal voči odporkyňi zaplataenia sumy 233,15 eur (pozostávajúcej z istiny vo výške 132,78 eur a z celkových nákladov dlžníka spojených s úverom vo výške 100,38 eur) a z úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z jednotlivých špecifikovaných súm splátok za jednotlivé obdobia omeškania až do zaplataenia. Nárok mal navrhovateľovi, ako postupníkovi, ktorý nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa, ako postupcu, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.09.2009, vzniknúť na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 10.12.2008, ktorou poskytol pôvodný veriteľ odporkyňi úver v sume 4 000,- Sk (132,78 eur), ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v mesačných anuitných splátkach za dohodnutých podmienok.

Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci najmä oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi - Zmluvou o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 10.12.2008, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.09.2009, žiadosťou o poskytnutie úveru zo dňa 10.12.2008, splátkovým kalendárom k zmluve o úvere a procesnými vyjadreniami účastníkov konania a po ich zvážení a vyhodnotení následne na podklade takto zisteného skutkového stavu za súhlasu účastníkov rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 115a O.s.p. a zaujal právne stanovisko obsiahnuté v rozsudku, ktorým súd meritórne rozhodol.

Odvolací súd po oboznámení sa s písomnými podaniami obsiahnutými v spise, ako aj na základe predložených listinných dôkazov, vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), po preskúmaní rozsudku prvostupňového súdu, aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., sa v celom

rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol.

Odvolací súd viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) sa v rámci odvolacích námietok vysporiadal predovšetkým so vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku odporkyňou.

Podľa ustanovenia § 101 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „Občiansky zákonník“), pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Vychádzajúc z ustanovenia § 392 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej „Obchodný zákonník“), pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti.

Podľa ustanovenia § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku.

Podľa ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Žiaden z účastníkov konania nespochybnil, že základný právny rámec, od ktorého sa uplatnený nárok odvíja - uzavretú zmluvu o úvere, je nutné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah a tým nespochybnili aj podriadenie sa tohto zmluvného vzťahu pod režim upravený ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanoveniami aj osobitnej právnej normy zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu podpísania zmluvy. Z obsahu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 10.12.2008 je zrejmé, že bola uzavretá podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, (ako absolútny obchodnoprávny vzťah podľa § 261 ods. 6 písm. d/ ObZ), ktorý možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zákon o spotrebiteľskom úvere č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu podpísania predmetnej zmluvy o úvere upravuje úverovú zmluvu v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy lex specialis. Okrem tejto osobitnej právnej normy spotrebiteľských úverov významnú ochranu práv spotrebiteľa obsahujú aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúceho spotrebiteľské zmluvy. Správne prvostupňový súd konštatoval, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 10.12.2008 aj napriek tomu, že sa spravuje režimom Obchodného zákonníka, má nesporne povahu spotrebiteľských zmlúv a je nutné na ňu aplikovať ustanovenia občianskoprávnej úpravy smerujúce k ochrane práv spotrebiteľa. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Obchodným zákonníkom má povahu vzťahu všeobecného právneho predpisu (lex generalis) a osobitného právneho predpisu (lex specialis). Aj napriek tomu, že posudzovaná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou (s ohľadom na povahu zmluvných strán), avšak premlčanie nárokov z takto vzniknutého vzťahu je nutné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka (ktorým právnym režimom sa podľa zmluvy mal vzájomný vzťah veriteľa a dlžníčky spravovať) a to z dôvodu, že Obchodný zákonník ako lex specialis obsahuje komplexnú kogentnú úpravu premlčania. Podstatné je, že ustanovenia o premlčaní práva nie sú ustanoveniami, ktoré majú slúžiť k ochrane spotrebiteľa. Ide o právny inštitút, ktorý sleduje a má za účel rovnovážne upravovať, respektíve

korigovať práva jednej i druhej zmluvnej strany a to bez zvýhodňovania či znevýhodňovania jednej či druhej zmluvnej strany. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 154/2011 zo na 30.01.2013. Či je úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku úpravou smerujúcou k ochrane spotrebiteľa, riešil NS ČR v rozsudku z 24. 07. 2012 pod sp. zn. 32Cdo 3337/2010. Začiatok a plynutie premlčacej doby sa tak aj v spotrebiteľských zmluvách majúcich formu absolútneho obchodu spravuje výlučne Obchodným zákonníkom. Vzhľadom k tomuto potom v konkrétnom prípade začala plynúť všeobecná štvorročná premlčacia doba (§ 397 ObchZ) od doby splatnosti nesplneného záväzku, pretože v dôsledku nesplnenia niektorého čiastkového záväzku sa stal splatný celý záväzok. Nakoľko sa dlžníčka dostala do omeškania hneď s prvou nesplatenou splátkou, ktorá sa stala splatnou 10.01.2009 (č.l. 8 spisu), začala plynúť premlčacia doba od tohto dňa a uplynula by dňom 10.01.2013 vo všeobecnej štvorročnej premlčacej dobe. Odvolací súd (v súvislosti s odvolacími dôvodmi) poznamenáva, že v tomto prípade ide o hmotnoprávnu dobu (nie lehotu), pričom doba plynie odo dňa jej začiatku (nie od nasledujúceho dňa, prípadne od najbližšieho pracovného dňa) a uplynie dňom ktorý sa číselne zhoduje s dňom začatia jej plynutia (na rozdiel od plynutia lehôt).

Možno potom ustáliť, že pokiaľ začala plynúť všeobecná štvorročná lehota premlčania nároku z daného zmluvného vzťahu dňom 10.01.2009, uplynula by márnym uplynutím dňa 10.01.2013 a návrh na začatie konania bol v danom prípade podaný na príslušnom súde dňa 03.07.2012, nemožno ho považovať za premlčaný, nakoľko počas súdneho konania premlčacia doba neplynie (§ 402 ObZ). Námietka premlčania odporkyne je tak nedôvodná.

Odvolací súd potom na základe uvedeného, po vysporiadaní sa s dôvodmi odvolania, rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení a ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov druhostupňového konania nepriznal, nakoľko tento účastník si trovy odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísľil ani ich nežiadal priznať.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.